

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Hegedűs Lajos ügyvéd (7400 Kaposvár, Tallián Gy. utca 128.) által képviselt **id. felperes neve** (címe) felperesnek - **ifj. I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű, az I. rendű alperes által képviselt **kk. II.rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű, a dr. Bencze Dénes ügyvéd (7400 Kaposvár, Somssich Pál utca 5/A. fszt. 1.) által képviselt **kk. III.rendű alperes neve** (III. rendű alperes címe) III. rendű és **IV.rendű alperes neve** (IV. rendű alperes címe) IV. rendű alperesekkel szemben végrendelet érvényességének megállapítása iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2007. május 23. napján kelt 23.P.20.515/2006/22. számú ítélete ellen a III. rendű alperes által 3. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja azzal, hogy a földhivatalnak szóló megkeresésben a felperes adatait a következők szerint kijavítja és kiegészíti:

Felperes, született Á-on (X) 1923.06.26., anyja: XY, címe: XY, személyi azonosítója: 0000.

Kötelezi a III. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2002. novemberében hunyt el az I.rendű alperes. Hagyatékát - a t-i 00. helyrajzi számú ingatlan 6/10 tulajdoni hányadát - a törvényes öröklés rendje szerint adta át a közjegyző két gyermekének, az I. rendű alperesnek és XY-nak. A II. és a III. rendű alperes XY gyermekei, a IV. rendű alperes a házastársa volt. XY 2005. június 4-én elhunyt. Halála után lelték fel néhai I.rendű alperes T-on, 2001. május 20-án kelt végrendeletét, amelyben a t-i 00. helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanból őt megillető 6/10 tulajdoni hányadát az

édesanyjára, a felperesre hagyta. A végrendelet érvényességét a III. és a IV. rendű alperesek nem ismerték el.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság néhai I.rendű alperes T-on 2001. május 20-án kelt végrendeletének érvényességét állapítsa meg és ennek alapján állapítsa meg azt is, hogy a t-i 00. helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlan 6/10 tulajdoni hányadát végrendeleti öröklés jogcímén megszerezte. Az I.-III. rendű alperesek kötelesrész iránti igényét nem vitatta, annak pénzbeli kielégítését vállalta.

Az I-II. rendű alperesek a kereset teljesítését nem ellenezték, a felperessel szerződést kötöttek a kötelesrész kielégítéséről.

A III-IV. rendű alperesek a kereset elutasítását, a végrendelet érvénytelenségének megállapítását kérték. A végrendelet érvényessége esetére a III. rendű alperes kötelesrészére igényt tartott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy néhai I.rendű alperes T-n 2001. május 20. napján kelt írásbeli magánvégrendelete érvényes, s ennek alapján a felperes végrendeleti öröklés jogcímén megszerezte a t-i 00. helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlan 6/10 tulajdoni illetőségét. Rendelkezett a Kaposvári Körzeti Földhivatal megkereséséről és a felperes tulajdonjogának a bejegyzéséről, ifj. I.rendű alperes, valamint XY tulajdonjogának törlése mellett. A felperest kötelesrész címén 706.000 forint megfizetésére kötelezte a III. rendű alperes részére, gyámhatósági letéti számlára történő teljesítéssel.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli végrendeleten szereplő aláírás kétséget kizáróan I.rendű alperes örökhagyótól származik, a végrendelet a Ptk.629.§-ának (1) bekezdésében írt feltételeknek megfelel, ezért az érvényes. Megállapította azt is, hogy az időközben elhunyt XY törvényes örökösei a gyermekei, a II.-III. rendű alperesek, akik a végrendeleti öröklésre tekintettel I.rendű alperes öröklésből kiesett gyermeke helyén kötelesrészre jogosultak, s a felperest - az alperesek nyilatkozatára tekintettel - a III. rendű alperes javára a kötelesrész pénzben való kiadására kötelezte.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a kötelesrész természetbeni kiadása érdekében a III. rendű alperes fellebbezett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az I-II. és IV. rendű alperesek a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tettek.

Az elsőfokú bíróság a tényállást - a fellebbezéssel érintett részében - helyesen állapította meg és abból helyes következtetést levonva az irányadó anyagi jogszabályoknak megfelelő helyes érdemi döntést hozott.

A másodfokú eljárásban már a III. rendű alperes sem vitatta, hogy a néhai I.rendű alperes T-on 2001. május 20-án kelt írásbeli magánvégrendelete érvényes, annak alapján a perbeli ingatlanból az örökhagyót megillető 6/10 tulajdoni hányadot a felperes örökölte meg és hogy a III. rendű alperes utóbb elhunyt anyja kötelesrészre volt jogosult, amelynek felére a III. rendű alperes szerzett jogosultságot. A fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között a másodfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a III. rendű alperes részére természetben vagy pénzben kell-e kiadni a rá eső kötelesrészt.

A Ptk.672.§-ának (1) bekezdése szerint a kötelesrészre jogosult a kötelesrész pénzben való kiadását követelheti. A (3) bekezdés értelmében, ha a kötelesrész pénzben való kiadása akár a jogosultra, akár a kötelezettre sérelmes, a bíróság az összes körülmények mérlegelése alapján elrendelheti a kötelesrésznek egészben vagy részben természetben való kiadását.

Néhai I.rendű alperes örökhagyó hagyatékából a Ptk. 661.§-a szerint gyermekeit, az I. rendű alperest és XY-t illette meg kötelesrész, mint akik az öröklés megnyitakor az örökhagyó törvényes örökösei voltak, illetve végintézkedés hiányában törvényes örökösei lettek volna.

XY az öröklés megnyitása után meghalt, a kötelesrész követelése iránti kötelmi igényét örökölték meg az ő gyermekei, a II. és III. rendű alperesek. A III. rendű alperes tehát saját személyében nem jogosult néhai I.rendű alperesörökhagyó után kötelesrészre, hanem a kötelesrészre jogosult anyjának jogutódként érvényesítheti a követelést, ezért nem jogosult a kötelesrész természetben való kiadására a Ptk.672.§-ának (3) bekezdése alapján arra való hivatkozással, hogy a pénzben való kiadás reá nézve sérelmes. A pénzben való kiadás sérelmes mivoltát a kötelesrészre jogosult XY személyét illetően lehetett volna vizsgálni, ilyenre azonban a III. rendű alperes nem hivatkozott, sőt a 18. sorszámú jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy nem ellenzi a kötelesrész pénzben való kiadását.

Mindezen indokokra is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részében az elsőfokú bíróság a földhivatalnak szóló megkeresésben tévesen tüntette fel a felperes személyi adatait, mert azok I.rendű alperes örökhagyó házastársának személyi adatai. A másodfokú bíróság ezért a Pp.224.§-ának (1) bekezdése alapján ezeket az adatokat a felperes személyi adataira kijavította és a felperes személyi azonosítójával kiegészítette, hiszen az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLIV. törvény 34.§-ának (1) bekezdése szerint a bíróság ítéletének, illetőleg megkeresésének tartalmára a magánokiratra vonatkozó rendelkezések irányadóak, így a 32. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a fél személyi azonosítóját is tartalmaznia kell.

A III. rendű alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján őt kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére a meg nem határozható pertárgy érték figyelembe vételével. A felperest képviselő ügyvéd munkadíjának összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§-ának (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

A III. rendű alperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14.§-a értelmében az állam viseli.

P é c s , 2008. február 7.

Dr. Veszeley József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró